

Kako je bila organizirana srednjeveška družba

Pozdravljen/a!

Do sedaj smo spoznali naslednje teme v obdobju srednjega veka: P.S. To je na DL, ki sem ga objavila v tednu 2.

1. **Preseljevanje ljudstev (Germani, Slovani, Huni) str.:94-96**
2. **Posledice preseljevanja (propad Zahodnorimskega cesarstva, upad obrti, trgovine pismenosti) str.: 96-97**
3. **Katere pomembne države so obstajale v Evropi: a) Bizanc str.: 98 b) Frankovska država str: 99-100 c) Papeška država str.: 100-101**

Pri tej temi se bi malce ustavili glede na to, da se snov navezuje. Povedali smo že, da je leta 476 n.št. propadlo Zahodnorimsko cesarstvo. Kar pa ne pomeni, da je vzhodni del tudi. Ta si je nadel novo ime Bizanc ali Bizantinsko cesarstvo. Pazi! Bizanc je tudi glavno mesto, to je tisto mesto s štirimi imeni: Carigrad, Istanbul, Konstantinopol, Bizanc. Poglej si tudi zemljevid na začetku poglavja, da boš imel/a tudi predstavo, kolikšna država je to bila. Skratka v Bizancu so živeli naprej tako kot v Rimu. Govorili so grško, latinsko, še vedno so izdelovali kipe, slike v stilu Rimljanov. Niso pa se čisto sprijaznili, da je zahodni del manjkal, zato je eden od vladarjev, Justinjan, poskušal obnoviti Rimsko cesarstvo. Zato se je tudi spopadel z Germani. Sprejel je tudi sveženj zakonov, ki jih poznamo tudi kot Justinjanov kodeks. Drugače pa je vladal bolj diktatorsko in če si prebral besedilo na strani 98 ni bil ravno časten mož. To je vzhodni del Evrope.

Večji del Zahodne Evrope pa je zavzemala Frankovska država (eno izmed germanskih ljudstev). Državo je okrepil predvsem Karel Veliki. Možak, ki je meril kar 193 cm v višino, ni bil samo velik po višini ampak tudi po vsem ostalem. Znal je poiskati najboljše v vsaki stvari. Že zelo kmalu je ugotovil, da tako veliko državo ni čisto lahko obvladovati. Zato je s svojim dvorm stalno potoval, kar je takrat predstavljalo element presenečenja. Ljudje niso poznali SMS sporočil in se niso mogli na njegov prihod pripraviti. No, na stara leta pa se je le ustalil, izbral je mesto Aachen. Od Karla nadalje so morali vsi kralji imeti tri simbole moči; krono, žezlo, jabolko s križem. Namreč, Karel je bil velik zaščitnik krščanstva in ga je zato papež blagoslovil. Drugače pa je izvedel kar nekaj reform na področju šolstva, uprave, družbe (fevdalizem). Ugotovil je tudi, da učenje v starejših letih ni ravno mačji kašelj. Naučil se je samo podpisati. Bil pa je govorec kar nekaj jezikov.

Na Apeninskem polotoku pa je obstajala Papeška država, ki je bila napram današnjem Vatikanu, precej večja. Papež je imel izredno moč, saj je moral vsak kralj k njemu po blagoslov, da je lahko kraljeval. Ni pa bil pomen te države samo v tem. Kot temelj krščanske vere, je papež pošiljal med Slované in Germane misionarje, ki so širili vero. Hkrati pa so začeli nastajati prvi samostani (Monte Cassino v Italiji-benediktinci), tako moški kot ženski. V teh samostanih je poleg molitve in razmišljanja o Bogu (kontemplacija je bolj učeno) bilo pomembno tudi prepisovati knjige. Slovani in Germani so bili napismeni, znanja Rimljanov pa niso znali ali hoteli sprejeti. Zato pa so se morali na novo učiti. To je bil zeeeeello deog proces. Več o samostankem življenju si poglej na spletu: <http://www.sticna.eu/> ali <http://www.kartuzija-pleterje.si/>

4. Kako se je živelo v srednjem veku

Že prej omenjeni Karel Veliki je ugotovil, da velika država lahko predstavlja tudi kar veliko breme. Našel je način, kako obdržati oblast in hkrati nadzorovati ljudi. Karel je bil lastnik vse zemlje. Takoj za njemu so bili visoka duhovščina (škof, kardinal) ter plemiči. Za temi pa še nižje plemstvo. Večji del prebivalstva pa so predstavljali kmetje. Koliko je to? Nekje 8 ali 9 ljudi od 10 so bili kmetje.

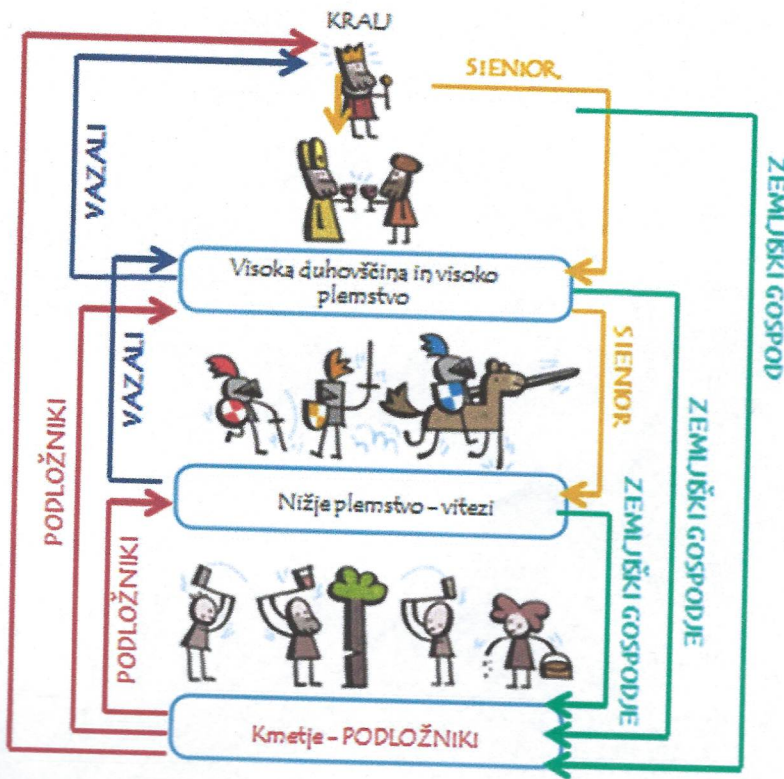
Kaj je Karel naredil?

- Del države (da države) je "dal" enemu izmed plemičev. Primer: recimo današnjo Francijo. Ta plemič je zato moral nekaj dati, zvestobo in pripravljenost na vojskovanje. V nasprotnem primeru, je kralj to odvil. Takemu "darilu" rečemo **FEVD**. Sedaj pa ta plemič ugotovi, da je to preveliko območje za nadzor in nadalje Francijo razdeli na 10 delov in jih "da" desetim različnim plemičem in zahteva od njih isto kot kralj od njega. Na en sloj pa smo pri tem pozabili, ja kmete. Ti pa se podarjajo skupaj z zemljo.
- Delčke zemlje pa je znal kralj ali pa plemič pokloniti v trajno last Cerкви, seveda brez obvez. Takemu darilu pa rečemo **ALOD**.
- S časom so plemiči te fevde prisestovali, kar pomeni, da so postali lastniki te zemlje.
- Sedaj pa se osredotočimo na manjše dele teh fevdov- **zemljiško gospodstvo**. To je posest, ki ni nujno, da je majhna. Lahko je obsegalo celotno območje današnje občine. Plemič je najboljši kos zemlje obdržal za sebe. Temu se reče **pridvorna posest**. Na sredino je postavil grad, okrog gradu pa so bile njive, gozdovi itd. Slabšo zemljo je razdelil na več kmetij, na katerih so živeli kmetje. Ti sedaj izgubijo svojo osebno svobodo in postanejo sužnji ali bolj natančno podložniki ali tlačani. Sedaj pa težava? Ali pa tudi ne? Kdo bo ta boljšo zemljo obdelal in ali bodo kmetje zastoj živeli na the kmetijah? Ja seveda ne. Ideja? Kmetje morajo nekaj nuditi plemiču, tako kot mora plemič kralju. Kaj pa? V zameno za nastanitev na kmetijah, so morali kmetje plačevati davke. Ti pa so:
 1. Velika dajatev (živina, žito 1x letno)
 2. Mala dajatev (jajca, sir itd. Po potrebi)
 3. 1/10 Cerкви
 4. Tlaka (kmetje obdelajo pridvorno posest, popravijo grad itd.) Saj nisi misli, da bo plemič sam poprijel za motiko.
 5. +dajatve.

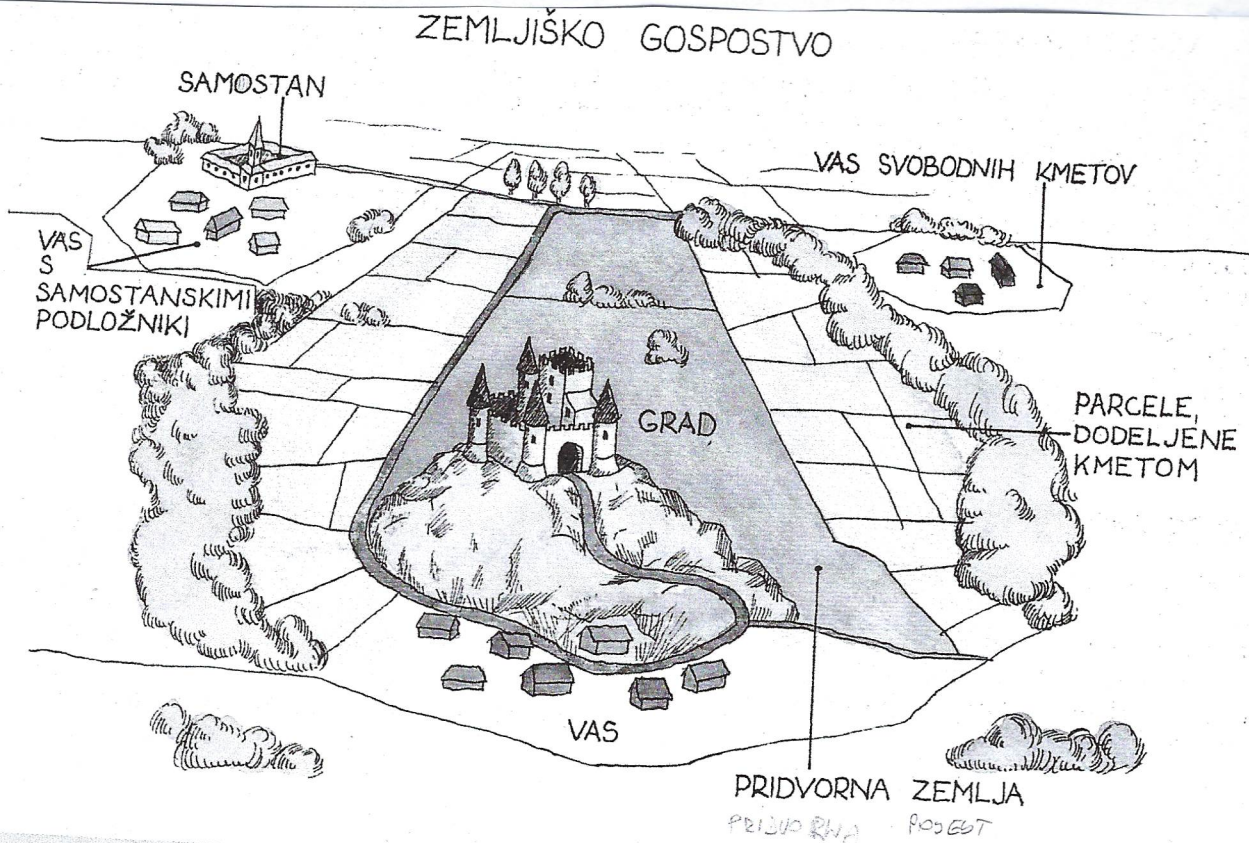
The dajatev je kar nekaj. Zato si je plemič omislil knjigo, v katero so zapisovali te dajatve-**URBAR**.

Temu se reče **FEVDALIZEM**. To je družbeni system, v katerem je položaj posameznika deden. Če so tvoji starši plemiči, bodo vse nadaljne generacije isto. Ta system je obstajal približno 1000 let.

1. Družba v srednjem veku

2. Zemljiško gospodarstvo

Poenostavljen prikaz zemljiškega gospodarstva s sedežem uprave na gradu, gosposčinsko zemljo in kmetijami zunaj nje